

HRVATSKO
KATOLIČKO
SVEUČILIŠTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
ZAGRABIA

Detaljni izvedbeni plan

Akadska godina	2024. / 2025.	Semestar	Ljetni
----------------	---------------	----------	--------

Studij: Sveučilišni prijediplomski studij povijesti (dvopredmetni), Sveučilišni prijediplomski studij sociologije, Sveučilišni prijediplomski studij sociologije (dvopredmetni)	Godina studija: Sveučilišni prijediplomski studij povijesti (dvopredmetni): 2.; Sveučilišni prijediplomski studij sociologije: 2.; Sveučilišni prijediplomski studij sociologije (dvopredmetni): 2.;
--	--

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija	Jezik i društvo		
Kratica kolegija	SOCP3-8	Šifra kolegija	190943
Status kolegija	Obvezni	ECTS bodovi	4
Preduvjeti za upis kolegija	Nema		

Ukupno opterećenje kolegija

Vrsta nastave	Ukupno sati
Predavanja	30
Seminari	15

Mjesto i vrijeme održavanja nastave	HKS – prema objavljenom rasporedu
-------------------------------------	-----------------------------------

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija

Ime i prezime	Filip Galović
---------------	---------------

stupanj/naziv	Doktor znanosti	IZBOR	Izvanredni profesor
Kontakt e-mail	filip.galovic@unicath.hr	Telefon	+385 (1) 3706 674

Konzultacije	Prema objavljenom rasporedu
---------------------	-----------------------------

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Jezik na kojem se nastava održava	Hrvatski
--	----------

Opis kolegija	<p>Glavnim je ciljem predmeta uputiti studente na razumijevanje odnosa između jezika i društva. S jedne se strane studenti upoznaju sa sociolingvistikom kao disciplinom, njezinim predmetom i metodama u istraživanjima, kao i s važnim sociolingvističkim pojmovima, dok se s druge strane upoznaju s relevantnim odabranim temama (jezik, rod i spol; jezik i dob; jezik i kontekst; jezik i politika; jezik i identitet; jezik i nacija; jezik i mediji; jezici u kontaktu; jezik i socijalni status). Pozornost je posvećena i jezičnim promjenama, posebice onima koje dolaze iz društva.</p>
----------------------	---

Očekivani ishodi učenja na razini kolegija	<p>1. Opisati predmet, metode i ciljeve dijalektologije i sociolingvistike. 2. Objasniti temeljne dijalektološke i sociolingvističke pojmove. 3. Prepoznati temeljne dijalekatske i druge jezične posebnosti u svakodnevnoj komunikaciji s govornicima hrvatskoga jezika. 4. Protumačiti odnose između jezika i određenih društvenih kategorija (npr. dobi, roda i sl.). 5. Razlikovati jezične promjene, osobito one izazvane društvenim utjecajima. 6. Provesti istraživanje manjega opsega poštivajući etičke standarde.</p>
---	---

Literatura

Obvezna	<ol style="list-style-type: none"> Galović, Filip (2016). <i>Hrvatska dijalektologija</i>. (interna skripta); Jutrović, Dunja (1985). „Aspekti socijalne ili urbane dijalektologije“. <i>Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru</i> 24: 29–38 Radovanović, Milorad (2003). <i>Sociolingvistika</i>. Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića Wardhaugh, Ronald (2010). <i>An Introduction to Sociolinguistics</i>. (6th edn). Oxford: Blackwell. (odabrani dijelovi) Materijal s predavanja
----------------	---

varijeteti i nacionalni identiteti. Zagreb: Disput

2. Brozović, Dalibor (1997). „Narječja hrvatskoga jezika“. *Hrvatski leksikon 2*, 155–156. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža
3. Brozović, Dalibor (1996). „Sociolingvistika prema genetskoj i tipološkoj lingvistici“. *Suvremena lingvistika 22/41–42*: 87–94.
4. Bugarski, Ranko (2005). *Jezik i kultura*. Beograd: Biblioteka XX vek. (poglavlja: „Pol i rod u jeziku“, 53–66; „Jezik i identitet“, 67–78; „Jezik i manjine“, 79–90; „Jezik se ne čuva zabranama“, 263–268)
5. Bugarski, Ranko (1976). „Predmet i metode sociolingvistike“. U: *Jezik u društvenoj sredini*. Zbornik radova sa konferencije 'Jezik i društvo', 7–13. Novi Sad: Društvo za primenjenu lingvistiku Jugoslavije
6. Bugarski, Ranko (2009). „Teorijske osnove urbane dijalektologije“. U: *Evropa u jeziku*, 77–102. Beograd: Biblioteka XX vek
7. Chambers, Jack (1995). *Sociolinguistic Theory*. Oxford: Blackwell
8. Chambers, Jack; Trudgill, Peter; Schilling-Estes, Natalie (eds.) (2002). *The Handbook of Language Variation and Change*. Oxford: Blackwell
9. Downes, William (1998). *Language and Society*. Cambridge: Cambridge University Press
10. Eckert, Penelope (2000). *Linguistic Variation as Social Practice*. Oxford: Blackwell
11. Ferguson, Charles Albert (1983). „Diglosija“. *Argumenti 6/1–2*: 179–186.
12. Fisman, Joshua A. (1978). *Sociologija jezika. Interdisciplinarni društvenonaučni pristup jeziku u društvu*. Sarajevo: Svjetlost
13. Granić, Jagoda (ur.) (2006). *Jezik i mediji – jedan jezik: više svjetova*. HDPL: Zagreb – Split. (odabrani članci)
14. Ivir, Vladimir (1976). „Lingvistika i sociolingvistika“. U: *Jezik u društvenoj sredini*. Zbornik radova sa konferencije 'Jezik i društvo', 15–20. Novi Sad: Društvo za primenjenu lingvistiku Jugoslavije
15. Jutronic-Tihomirović, Dunja (1989). „Međudijalekatsko sporazumijevanje i utjecaj standarda na dijalekte“. *Naše teme 33/4*: 701–702.
16. Kapović, Mate (2004). „Jezični utjecaj velikih gradova“. *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje 30*: 97–105.
17. Labov, William (2001). *Principles of Linguistic Change, Volume II: Social Factors*. Oxford: Blackwell

6/1-2: 187-195.

19. Peti-Stantić, Anita; Stanojević, Mateusz-Milan; Antunović, Goranka (ur.) (2014). *Standardni jezici i sociolekti u 21. stoljeću*. Zbornik radova s međunarodnoga znanstvenoga skupa Hrvatskoga društva za primijenjenu lingvistiku održanog 18. do 20. travnja 2013. u Dubrovniku. Zagreb: Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku. (odabrani članci)
20. Škiljan, Dubravko (2002). *Govor nacije. Jezik, nacija, Hrvati*. Zagreb: Golden marketing
21. Škiljan, Dubravko (1988). *Jezična politika*. Zagreb: Naprijed
22. Trudgill, Peter (2000). *Sociolinguistics. An Introduction to Language and Society*. London: Penguin Books
23. Galović, Filip (2022). *Hrvatski narodni govori. Upitnik*. (U rukopisu).
24. Vranić, Silvana; Zubčić, Sanja (2018). „Hrvatska narječja, dijalekti i govori u 20. stoljeću“, u: Bičanić, Ante (gl. ur.). *Povijest hrvatskoga jezika*. 5. knjiga: 20. stoljeće – prvi dio, 525–579. Zagreb: Croatica.

Način ispitivanja i ocjenjivanja

Polaže se Da	Isključivo kontinuirano praćenje nastave Ne	Ulazi u prosjek Da
Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita	<ol style="list-style-type: none"> 1. Redovito pohađanje nastave – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskomu programu i izvedbenomu nastavnomu planu; 2. Uredno izvršeno samostalno istraživanje i predan pisani rad; 3. Stjecanje minimalnoga uspjeha od 35% tijekom nastave unutar zadanih nastavnih aktivnosti – kumulativno ostvareno na dva pismena kolokvija te izvršenome samostalnome istraživanju s predanim pisanim radom. 	
Način polaganja ispita	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nastavne aktivnosti – a) izvršeno samostalno istraživanje; b) 1. kolokvij (pismeno); c) 2. kolokvij (pismeno) 	
Način ocjenjivanja	Kontinuiranim vrednovanjem studentskoga rada dolazi se do ukupne ocjene koja je temeljena na bazi 100 bodova: dovoljan (2) – 50-64 bodova dobar (3) – 65-79 bodova	

izvrstan (5) – 90 i više bodova

Način stjecanja bodova:

a) Nastavne aktivnosti – 70% ocjene

1) izvršeno samostalno istraživanje – max. 30 bodova

2) 1. kolokvij – max. 20 bodova

3) 2. kolokvij – max. 20 bodova

b) Završni ispit – 30% ocjene

**Detaljan prikaz
ocjenjivanja unutar
Europskoga sustava
za prijenos bodova**

VRSTA AKTIVNOSTI	ECTS bodovi - koeficijent opterećenja studenata	UDIO OCJENE (%)
Pohađanje nastave	1.2	0
Istraživanje	0.84	30
Kolokvij-međuispit	0.56	20
Kolokvij-međuispit	0.56	20
Ukupno tijekom nastave	3.16	70
Završni ispit	0.84	30
UKUPNO BODOVA (nastava+zav.ispit)	4	100

Datumi kolokvija

1. kolokvij – 9. tjedan nastave; 2. kolokvij – 15. tjedan nastave

**Datumi ispitnih
rokova**

Prema objavljenom rasporedu

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE*Predavanja***Tjedan****Tema**

1.	fenomen.
2.	Tradicionalna dijalektologija. Metodologija dijalektoloških istraživanja. Mjesni govori, skupine mjesnih govora, dijalekti, narječja.
3.	Osnovne značajke čakavskih mjesnih govora.
4.	Osnovne značajke kajkavskih mjesnih govora.
5.	Osnovne značajke štokavskih mjesnih govora.
6.	Urbana (socijalna) dijalektologija. Govor grada.
7.	Od dijalektologije prema sociolingvistici. Razvoj sociolingvistike kao discipline. Srodne discipline. Odnos sociolingvistike prema drugim disciplinama. Predmet sociolingvistike
8.	Osnovni sociolingvistički pojmovi. Metodologija sociolingvističkih istraživanja.
9.	Kolokvij
10.	Jezik, rod i spol. Jezik i dob.
11.	Jezik i socijalni status. Mehanizmi jezičnih promjena. Povezanost promjena u jeziku s društvenom raslojenosti. Jezik i kontekst.
12.	Jezik i politika. Jezik i identitet. Jezik i nacija.
13.	Jezik i mediji.
14.	Jezici u kontaktu.
15.	Kolokvij.

Seminari

Tjedan	Tema
1.	Upoznavanje studenata s literaturom, studentskim obvezama i načinom izrade seminara.
2.	Proučavanje različitih metoda dijalektoloških istraživanja. Rasprava. Slušanje odabranih čakavskih, kajkavskih i štokavskih zvučnih zapisa i rasprava o hrvatskim mjesnim govorima.
3.	Slušanje i proučavanje odabranih čakavskih zvučnih zapisa i tekstova.

5.	Slušanje i proučavanje odabranih štokavskih zvučnih zapisa i tekstova.
6.	Slušanje odabranih zvučnih zapisa na hrvatskim gradskim govorima i proučavanje/rad na tekstovima pisanim hrvatskim gradskim govorima.
7.	Rasprava o sociolingvističkim područjima.
8.	Rasprava o važnim sociolingvističkim terminima. Rasprava o sociolingvističkim metodama u istraživanju.
9.	Kolokvij.
10.	Istraživanje i proučavanje utjecaja roda i rodni razlika na jezik.
11.	Proučavanje utjecaja socijalnoga statusa na jezik. Rasprava o društvenim uzrocima jezičnih promjena.
12.	Proučavanje utjecaja jezične politike. Rasprava o raznim teorijama identiteta i njihovu utjecaju na jezik. Proučavanje tijeka stvaranja standardnih jezika.
13.	Istraživanje i proučavanje utjecaja medija na jezik.
14.	Uočavanje jezičnih kontakata na primjerima.
15.	Kolokvij.